

OČ JDE

Bilance.

Bilance je smutná. Miliony jednotlivců byly okradeny o výsledky své práce, starší lidé odsunuti stranou se žebřáckou holí, koncentrační tábory naplněny, rodiny roztrhány a život pro většinu jednotlivců se stal těžký doma i v exilu. Komunisté se však nestarají o jednotlivce, mluví jen o "lidu", nahrazující tímto mytickým slovem souhrn jednotlivců, a učí, že se "lid" může mít dobře, když jednotlivci strádají. Jejich heslem je, že musí létat trisky, když se kácí les. Pro nás zkrivení páteře mužů, otroctví žen a slzy dětí nejsou třískami. Nehodí se však k bilancování, bolest člověka není — našťastí pro komunisty — statisticky zachytitelná. Proto se obraťme k onomu mytickému "lidu", a zeptejme se, co jemu přineslo dvacetileté komunistické panství.

V roce 1945 bylo Československo u srovnání s Německem, jehož průmysl byl úplně zničen, zemí schopnou rychlého hospodářského vzestupu. Místo toho, aby se učinilo vše, aby se dostavil, komunisté zamítli Marshallův plán, jenž samotný mohl napravit hospodářské následky války. Místo toho začali svůj "experiment", který nebyl experimentem v pravém slova smyslu, nýbrž výsměchem vědeckého organizování hospodářství. Výsledkem bylo zničení našeho vývozu, našeho zemědělství a naší měny, jejíž stálost byla naší pýchou. Vynikající znalci byli nahrazeni politickými diletanty, svoboda a vlastní účel odborových sdružení zničeny, zásobování zhoršeno, bytová kultura hozena nazpět, počala výroba zmetků, protože otrocká práce, práce brigádní, je vždycky špatná. Všecky tyto věci komunisté přiznali sami, již tím, že se nyní pokouší o tak zvaný "nový hospodářský model". Po dvaceti letech bankrotního hospodaření chtějí "začít jinou". Není-li toto stoprocentní přiznání hospodářského zločinu, který zničil slibovaný blahobyt "lidu", pak nevíme, co by jim mělo být.

K tomuto hospodářskému zločinu přidružili zločin politický. O Československu se říkávalo, že bylo nejdokonalější demokracií na východ od Švýcarska. Z této naší tradice nezbylo nic, nejsou svobodné volby, nedovoláte se ani těch lidských práv, která jsou "zaručena" komunistickou "ústavou", není svoboda náboženská, svoboda shromažďovací, svoboda stěhování, tisku, svoboda v umění a ve vědeckém bádání atd., atd. Mladí lidé již ani nevědí, co to svoboda je. Naše vážnost ve svobodném světě, v Americe jako ve Spojených národech, upadla, síť našich obchodních smluv a spojení roztrhána. A největším politickým zločinem komunismu je, že nás odtrhl od svobodné Evropy, způsobil naši neúčast na jejím sjednocování, a nás zbavil cti, abychom byli jedním z jejich zakládajících členů.

Ještě smutnější je bilance kulturní. Zavřením hranic a totalitářskou kulturní politikou hodili naši literaturu, hudbu, výtvarná umění, včetně architektury, o desetiletí za svobodný svět. Teprve v posledních letech dochází k jakési renesanci v některých oborech vědy i umění, ale vše, čeho se zatím dosáhlo, dosáhlo se PROTI komunismu a PROTI vládnímu útlaku. Komunistický kulturní zločin záleží v tom, že národní věda i umění musí zas těžce bojovat proti útlaku a nesvobodě — jako v minu-

lých stoletích musela bojovat proti nesvobodě jazykové — a že se nemůže věnovat naplno svému vlastnímu tvořivému účelu — jako to činí umělci a vědci št'astnějších národů.

Na celém světě, zdá se, poklesla mravnost a zejména mravnost mládeže. Někde se proti tomu bojuje lépe, někde hůře. Jak se však má bojovat proti poklesu mrálky v Československu, když komunismus krádež povýšil na sociální zařízení, když volností pohlavních styků musí lákat mládež na brigády, když sesměšňuje ona filozoficko-náboženská učení, která jedině mravností dávala logické potvrzení a základ? Mají komunisté vůbec právo se pozastavovat na činy tak zvaných chuligánů — což je dnes velmi užívané slovo v Československu? Byli snad nějací v první republice? A proč jsou tak četní dnes a co víc: proč tak často jsou nositeli ideálnějších myšlenek než ti, kteří ovládají policajty?

Největší komunistický zločin lze nazvat zločinem metafysickým. Národ jako člověk nežije jen chlebem, nýbrž i svou tradicí. Básník Otakar Březina nazval národ společenství mrtvých, živých a nenarozených. Komunisté toto společenství roztrhali na kusy. Český a slovenský člověk již se neučí o tradici našich svatých, králů a velkých lidí, všecko co kázali naši věrozvěstové, reformátoři, co učil Komenský a Masaryk, je špatné. Český a slovenský člověk to, co ještě nezapomněl, nemůže ani předat svým dětem, kterým nemůže odkázat nejen plody své práce, nýbrž ani plody svého myšlení, poněvadž školy mládež vedou proti tradici, to je proti otcům a praotcům dětí. Celý národ se podobá rostlince, která již jen zkomírávavě žije na chudé půdě marxismu-leninismu, a kterou komunismus — jako by byla nějakým plevelem — povytáhl ze země, aby přetřhal její kořeny a znemožnil vláhu z hlubších vrstev národní půdy. Tento zločin ze všech ostatních je patrně nejtěžší.

ZE STUDENÉ VÁLKY

Od Moskvy po Vietnam.

Není tomu tak dávno, čo komunistická strana sovietskeho Ruska sa rozhodla svolat' schôdzu svojich prívržencov do Moskvy. Bola to tá samá schôdza, o ktorú sa usiloval Kruščev, ale ktorá sa za jeho vlády neuskutočnila.

Táto schôdzka predstaviteľ'ov komunistických strán na celom svete mala hlavne ukázať, do akej miery existuje ešte aspoň jaká taká jednota, mala ukázať ako d'aleko Moskva môže počítať na svojich spol'ahlivých, ale hlavne, kto a koľko je tých, čo vo sporu medzi Moskvou a Čínou, sú na strane Moskvy a koľko je na strane Číny.

I keď Moskva sa snažila robiť dojem, že nepôjde vlastne o žiadnu dôležitú schôdzu, z ktorej by vyšlo nejaké dôležité rozhodnutie, že celá táto záležitosť je vlastne len akousi "diskusiou" medzi komunistickými stranami, politickým pozorovateľ'om západného sveta neušlo, že nie všetky komunistické strany na svete boly pozvané k "diskusii".

Z celkového počtu 82 komunistických strán, bolo pozvaných len 26 "spol'ahlivých" komunistických delegácií. A aby táto "diskusia" mala už predom zaručený

úspech, celý program bol veľmi pečlivo pripravený. Komunistickí vladcovia Moskvy si nemohli dovoliť robiť dojem, že na tejto schôdzke pôjde vlastne o vylúčenie komunistickej Číny z radov komunistov, alebo, že medzi ruskou a čínskou komunistickou stranou sú vážne rozpory. Opačne, všetko bolo pripravené tak, ako by sa nič nestalo, ako by bola úplná harmonizácia medzi stranami a že je to jedine Západ na čele s Amerikou, ktorý vyvoláva nebezpečie vojny. O tom, že je to vlastne komunistická Čína, ktorá núti Ameriku k vážnym vojenským opatreniam, sa mohlo len "debatovať." Toto všetko bolo už predom pečlivo pripravené a čakalo sa len na "jednomyselné" odhlasovanie rezolúcie.

Aké však bolo prekvapenie Moskvy, keď z 26 pečlivo vybraných delegácií komunistických stran, sa schôdze zúčastnilo len 19 delegácií a z týchto, italská a anglická delegácia sa rozhodla k účasti len v poslednej chvíli a delegácia komunistov z Kuby prišla len vtedy, keď Moskva pohrozila hospodárskymi sankciami.

No najväčšieho prekvapenia sa dožila Moskva na schôdze samotnej. Keď Šuslov — vedúci proti-čínskeho krídla ve strane — priniesol už pripravené komuniké o výsledku schôdze, ktoré komuniké bolo už len treba podpísať a "jednohlasne" schváliť, kubanská, italská a anglická delegácia odmietla podpísať toto komuniké, nakoľko bolo "ostre proti-čínské", a delegácie brazílske, indické a austrálske odmietli podpísať toto komuniké, nakoľko nebolo dost' ostro proti-čínsko štylizované.

A tak, pôvodná "debata", ktorá sa mala skončiť za 2 dni, počítajúc v tom i oficiálny banket, sa pretiahla o ďalšie 2 dni a výsledok tejto 4 dennej "debaty" bolo prehlásenie, ktoré bolo nemastné i neslané, plné frázy o "spoločnom nepriateľovi", o "nezlomnej viere komunistickej strany v úplné víťazstvo nad kapitalizmom", o "večnej jednote medzi komunistickými stranami na celom svete", atď., atď.

Každému bolo jasné, že táto "debata" bola vlastne prvou, ale nie poslednou, porážkou Moskvy na poli medzinárodného komunizmu. Každému bolo jasné, že túto porážku nepripravili komunistické strany nepriateľské vôči Moskve, ale Moskvou vybrané "spol'ahlivé" komunistické strany. Teda strany, na ktoré Moskva počítala vo svojom ideologickom zápase s Čínou, strany, ktoré môžu len získať svojou spol'ahlivosťou k Moskve. Bola to porážka od "vlastných" a preto to bola porážka taká ponížujúca.

Na druhej strane, ideológia čínskych komunistov, ktorá vlastne mala byť napadnutá ako "reakcionárska", získala prívržencov i u tých komunistických delegácií, ktoré až dosiaľ boli verné Moskve. Nebola to teda Čína, ale bola to Moskva, ktorá utrpela porážku, z ktorej sa tak ľahko nevzpamätá.

Čínski komunisti, ktorí od samého začiatku, už od smrti Stalina, sa snažia zničiť "bratsky komun. režim" v sovietskom Rusku za každú cenu a ktorí sa nezastavia ani pred úplným zničením spoločnosti Kosygin, Brežnev a Mykojan, urobili významný krok k splneniu svojich plánov, k čomu im dopomohla "debata" v Moskve.

Doterajší vedúci, Kosygin, je si už vedomý tejto skutočnosti. Nie len že sa snaží potajne dojsť k akejsi dohode so Západom, i keď verejne útočí na Západ na čele s Amerikou, ale snaží sa odstaviť i jeho spoločníkov Brežneva a Mykojana, ktorí by sa mohli prikloniť k názorom Číny. A vo svojom zápase o postavenie a prvenstvo, Kosygin sa dopúšťa tej "neodpustiteľnej" chyby, že začína "verejne prejavovať" svoj názor najmä pri ceste do zahraničia. Tejto samej chyby sa dopustil i Kruščov a už není medzi nima. Znamená to snád', že Kosygin už vidí koniec svojej slávy, alebo rafinovane pripravuje koniec svojim spoločníkom Brežnev-Mykojan?

Nesmieme zabúdať, že táto trojica komunistov je u moci len niečo viacej ako pol roka a už teraz sa medzi sebou neshodnú. Je to len ďalší dôkaz toho, že medzi

vedúcimi komunistickej strany nie len v Moskve ale i na celom svete, sa vedie tichý, ale bezohľadný zápas o mocenské postavenie vo strane. A k tomuto zápasu o moc, komunistická Čína, prikláda polienko, prikláda pomaly, ale isto. . . .

* * *

Po radu váhavých let se spokojovala Amerika tím, že neformulovala svoju zahraničnú politiku a zvlášt' postoj ke komunistickým štátom. Jednak to byl důsledek nerozhodnosti, jednak snad naděje, že se komunismus sám zahltlí svými neúspěchy. Byl to také důsledek toho, že mezi nejvyššími představiteli americké politiky nebylo jednotného názoru (jak je přirozené v demokracii), jak se má zásadně proti komunismu postupovat, zda se má usilovat o status quo, o poznenáhle rozleptávání komunistického imperia, či o rázný a aktivní postup v rámci studené války. Jak už řečeno, výsledkem byla váhavost. A tak liberalisace v komunistickém bloku a neúspěchy tohoto systému doma i v zahraničí byly spíše výsledkem jejich slabosti než důsledného postupu demokratického světa.

Zdá se, že se Amerika dostává z této nemohoucnosti. Je k tomu donucena jednak událostmi v zahraničí, jednak tlakem debaty domácí pod vlivem rozhodnutí presidenta Johnsona. K nemalému překvapení, president Johnson, jenž si klade za zásadu, že je třeba se s každým dohovorit v klidu, projevil se jako neobyčejně rázný politik na mezinárodním poli. Svědčí o tom nejen jeho neustálé zvyšování počtu amerických branných sil ve Vietnamu, ale také zásah v Dominikánské republice.

Průměrný americký občan se nezabývá dohady, které se ozývají ve světovém tisku — proč vlastně došlo k intervenci v Dominikánské republice. Je mu jasné jen tolik, že tam došlo k situaci, ve které se mohla opakovat historie Kuby. Ve zmatku občanské války se mohli zmocnit vlády komunisté. Je potěšujícím zjevem, že intervence v Dominikánské republice byla přijata americkými občany s naprostým souhlasem.

Je-li tato intervence předzvěstí budoucí americké politiky, je to akce potěšitelná. Amerika zasáhla rázně, okamžitě, bez krveprolití a s neobyčejnou silou. Přiměla také ostatní americké státy nejen k respektu, ale také ke spolupráci při vytvoření prvé mezinárodní intervenční armády mezi státy severní a jižní Ameriky. Překvapila a zarazila komunistické předáky v jihoamerických státech, kterým ukázala, že nebude nečinně přihlížet k jejich rejdům.

A i když jednání o novou vládu v Dominikánské republice je zdoluhavé a má někdy komický charakter — Amerika například financuje prostřednictvím Organizace Amerických Států obě bojující strany v této občanské válce — je to stále lepší situace, než kdyby bylo došlo k opravdovému krveprolití a ke komunistickému převratu.

Je třeba si jen přát, aby Amerika našla svou cestu také v jiných, neméně důležitých otázkách, hlavně v postoji vůči satelitům a v obchodu s nimi. Komunisté dnes bojují otevřeně jen ve Vietnamu. Všude jinde zvolili novou taktiku pod rouškou koexistence. Bude třeba, aby si Amerika protřela oči také v tomto oboru, ve kterém jsou komunisté nepopíratelní mistři.

NAŠE VLAST

Dovětek k pražskému národnímu povstání.

Dvacáté výročí pražského národního povstání bylo příležitostí pro mnohé jeho účastníky ve světě, aby uveřejnili nebo přednesli své vzpomínky na události, jak před-

cházely povstání a jak je doprovázely. Přehled těchto vzpomínek ukazuje dnes jasně, jaký byl postup komunistů, tenkrát slepě poslušných Stalinových směrnic, a jaký byl jejich postoj vůči povstání.

V souhlase s celkovou politikou Sovětského svazu bylo, aby k žádnému národnímu povstání, t. j. povstání, které nebylo vedeno zřejmě komunisty, nedošlo. Na zasedáních Revoluční národní rady byla opětovně vznášena otázka, zda má být provedena revoluce, když bylo zřejmé, že Německo bude kapitulovat v dohledné době a že tak či onak bude muset předat moc v českých zemích. Komunisté a jejich spojenci projednání této otázky vždy protáhli a jednání svedli jinam, takže až do spontánního vypuknutí lidového povstání Revoluční národní rada tuto otázku nikdy neprobrala a neodpověděla.

Když k povstání spontánně došlo, bylo cílem komunistů, aby bylo poraženo a vykrvácelo. Tuto úlohu vzal na sebe Sovětský svaz, který soustavně a houževnatě odmítal poskytnout pomoc sám a bránil jak Američanům tak čs. vládě v Londýně, aby poskytli pomoc oni. V předchozích jednáních s Londýnem byly pražským odbojovým skupinám přislíbeny shozy zbraní ze západu. President Beneš k tomu sám dal souhlas a obdržel příslib od anglické vlády, že shoz bude proveden. Zbraně měly být dodány z Itálie; byly již naloženy do letadel, ale těsně před odletem byla akce zastavena. Zákaz přišel od anglické vlády na přímý nátlak Stalinův.

Když boje na pražských ulicích byly již v proudu, žádala Praha o to, aby jim byla poskytnuta letecká pomoc proti německému dělostřelectvu, které pájilo na Prahu. Rozkaz k přípravě na odlet na Prahu byl už v Anglii vydán československým leteckým jednotkám. Měly nejen bombardovat německé dělostřelectvo, ale s pomocí pilotů, kteří dobře znali Prahu, pomoci střelbou z kulometů i v pouličních bojích. Pro odpor SSSR však rozkaz odletět nikdy nepřišel. Stejná byla situace s čs. pancéřovými jednotkami, které se dle rozkazu gen. Eisenhowera připojily k americké armádě, která táhla ve směru českých hranic. Pro odpor Sovětského svazu ani tyto jednotky nemohly být zasazeny.

Smutná úloha americké armády v této době je už dostatečně známa. Gen. Patton naléhal, aby směl postupovat k Praze, ale gen. Eisenhower jako vrchní velitel po výměně telegramů s šéfem sovětského gen. štábu Antonovem svolení odepřel. Když gen. Eisenhower telegrafoval sovětskému velení, že americké armády jsou připraveny postupovat až k Labi a Vltavě, odpověděl sovětský generální štáb s odkladem jednoho dne, že "naléhavě si přeje", aby od podobného postupu bylo upuštěno, s odůvodněním, že tak "bude zamezeno zmatku a propletení východních a západních armád". Tento důvod byl pro západní velení dost pádný, aby vydalo svým armádám rozkaz nepřekročovat čáru Karlovy Vary-Plzeň-České Budějovice.

Gen. Eisenhower ve své odpovědi dal sovětskému velení zastřené ultimatum tím, že svůj rozkaz podmínil předpokladem, že sovětská vojska budou s to postupovat s dostatečnou rychlostí, aby Čechy vyčistila. S tímto postupem však Sověty váhalo až do doby, kdy německá posádka kapitulovala do rukou Revoluční národní rady. Ihned poté rozjely se sovětské tanky k Praze neslychanou rychlostí a dorazily do města hned následujícího dne. Jejich přítomnost dala komunistické propagační mašinerii možnost přehlušit pravdu o tom, že nad Němci zvítězilo pražské povstání samo a že Rudá armáda přišla až po německé kapitulaci.

Zatím co Sovětský svaz pomoc neposílal a příchod pomoci se strany západu brzdil, snažili se komunisté v Revoluční národní radě, aby úspěch povstání zmařili. Stavěli se proti vyjednáváním s K. H. Frankem o předání moci Národní radě, ačkoliv bylo zřejmé, že je třeba získat čas, nemá-li povstání být rozdraceno. Protestovali

proti tomu, aby byla přijata bezpodmínečná pomoc armády Vlasovovy, ačkoliv bylo očividné, že bez jejich přispění v dané době budou barikády na pražských ulicích poraženy a dojde k masakru nejen bojovníků, ale i pražského obyvatelstva oddíly SS.

Teprve když se povstání podařilo, vynořili se komunisté "v jeho čele" a vítězství vydatně využívali. Jedním z jejich největších úspěchů bylo najmenování komunistů na vedoucí úřednická místa do ministerstev ještě před příjezdem vlády z Londýna. Jako vždy zastihli komunisté ostatní nepřipraveny: předložili znenadání zasedání Revoluční rady svůj návrh spolu se seznamy osob, které mají být "dočasně" jmenovány presidiálními šéfy jednotlivých ministerstev. Jmenování pak většinou zůstali na svých místech až do komunistického puče. Stejným způsobem prosadili komunisté vytvoření "dělnických milic" na "ochranu továren".

Dějiny pražského povstání jsou dokladem občanské a národní statečnosti i politické důvěřivosti a neprozíravosti demokratických sil v českém národě. Jako v celosvětovém měřítku tak i v Praze demokraté politicky prohráli to, co vydobyli na bojišti. Ale zůstane na vždy světlou stránkou našich dějin, že český lid — nejen v Praze, ale všude v českých zemích — šel do boje se zbraní v ruce v době, kdy mohl klidně vyčkat, až se Německo zhroutí bez jeho obětí a bez rizika; a že německé ozbrojené síly v našem hlavním městě kapitulovaly do rukou našich národních orgánů, nikoliv do rukou kterékoliv z armád osvoboditelských.

Usnesení výkonného výboru Čs. národní rady americké ke 20. výročí Pražského povstání.

Československá národní rada americká vzpomíná dvacátého výročí Pražského povstání, kterým vyvrcholil šestiletý domácí odboj. Tenkrát ve svém celku povstala Praha, matka měst, a vzepřela se cizím okupantům. Svým bojem podala Praha důkaz, že národ nečeká, až mu svobodu přinesou jiní, ale že za svou svobodu chce a dovede bojovat i proti přesile.

Boj byl nerovný a přece vítězný. Všechny oddíly německé branné moci v Praze, otrženy vítězným postupem Spojeneckých armád z východu i ze západu kapitulovaly dne 8. května 1945 do rukou Revoluční národní rady české, která se v zastoupení čs. zahraniční vlády postavila v čelo povstání a ujala se moci výkonné a vládní. S hrdoostí proto vzpomínáme, že Prahu neosvobodili jiní, ale že se Praha osvobodila sama.

Tuto skutečnost dnes chceme zvlášť zdůraznit z toho důvodu, že komunistická propaganda nepravdivě tvrdí, že Prahu osvobodila jen a jen Rudá armáda.

Pravdou však je skutečnost, že Rudá armáda vtáhla teprve dne 9. května do Prahy již osvobozené, po odchodu všech oddílů německé branné moci.

Rudá armáda Prahu neosvobodila — leda ji obsadila. Příchod Rudé armády nebyl koncem cizí okupace, jak komunisté tvrdí, ale spíše předzvěstí oné poroby, do které se Československo o tři roky nozději dostalo. Komunistická propaganda též živě hlásá, že jen komunisté bojovali na pražských barikádách. I toto tvrzení je nepravdivým výmyslem.

Pravdou je skutečnost, že na barikádách, na střechách i v ulicích Prahy bojovali a umírali všichni bez rozdílu politické příslušnosti. Jediný rozdíl spočíval v tom, že hrstka komunistů bojovala za uskutečnění mocenských cílů Sovětského svazu a politických cílů komunistické strany, kdežto celek ostatních synů a dcer českého národa bojoval za obnovení svobody, demokracie a samo-

statnosti Československé republiky v jejich předmnichavských hranicích.

Pro tuto naprostou totožnost společných cílů druží se Pražské povstání k hrdinnému Slovenskému povstání a tvoří spolu s ním základ onoho slavného odkazu, zpečetěného krví českých i slovenských bojovníků, kterému se ani my Češi a Slováci v Americe nikdy nezpronevěříme.

Dnešní naše vzpomínání proto není pouze projevem úcty a vděčnosti ku všem mužům, ženám i dětem, kteří tenkrát padli za vlast, není pouhým věncem, položeným u ssutin staroměstské radnice.

Dvacáté výročí Pražského povstání je pro nás všechny, pro celou československou Ameriku slavným závazkem, že ve své práci neustaneme, dokud čs. lidu nebude umožněno svobodnými volbami rozhodnout o svém politickém, hospodářském a sociálním řádu, o všech otázkách domácích i zahraničních, pokud prostě nebude obnovena skutečná svoboda a samostatnost Československé republiky.

Chicago, dne 8. května 1965,
den německé kapitulace v Praze.

O LEPŠÍ ZÍTŘEK

Kulturní výměna – skutečná.

Československá národní rada americká, vrcholná organizace amerických Čechů a Slováků, zaplňuje postupně důležitou mezeru v našem národním životě: zasedání jejich nejvyšších orgánů — sjezdu, výkonného výboru a předsednictva — zabývají se stále více nejen udržením naší národní větve ve Spojených státech, ale i udržením naší kulturní identity v Československu. Přinášíme výňatky z projevů na posledním zasedání výkonného výboru Rady.

Předsedkyně Vlasta Vrázová:

“Komunisté sice utrpěli velkou porážku tím, že se jim nepodařilo indoktrinovat mládež, ale přesvědčili jsme se v rozhovoru s mnohými starými i mladými návštěvníky z Československa a s krajany po jejich návratu ze staré vlasti, že mladá generace sice nevěří komunistické propagandě, ale nevěří také ničemu. O Spojených státech mají prapodivné, zkreslené názory. Mladým je Amerika vzorem materiálního blahobytu, po kterém touží, ale neví nic o našich největších hodnotách. Nemají nejmenší představu o demokracii, o skutečné vládě lidu, o politické svobodě. Kladou si otázku: “A co tedy, když ne komunismus?” jako by nic jiného nebylo.

Z toho nám jasně vyplývá náš naléhavý úkol: pronikat za železnou oponu. Nesmíme se spokojit s návštěvou džezového trumpetisty v Praze, a vystoupením clevelandské filharmonie na pražském jarním festivalu. Musíme trvat na výměně myšlenek! Musíme prosazovat zásadu, že chceme posílat nejen dolary, ale i americkou literaturu, magaziny, filmy z amerického života! Musíme jim otevírat okna do svobodného světa!”

Organizační referent Dr. Vlastislav Chalupa:

“ . . . Vedle toho se Rada musí přizpůsobovat novým okolnostem, které v její minulé historii nemají obdoby. Zmíním se o tom jen velmi stručně. V první řadě činnost Rady jakožto organizace amerických občanů čs. původu měla v minulosti vždy vztah k nějakému čs. tělesu, které bylo obecně uznáváno za představitele čs. národa: Československá národní rada za I. světové války, československá vláda v údobí mezi oběma válkami a exilová

vláda v čele s prezidentem Benešem za II. světové války. Dnes však padá NA NÁS úkol formulovat postup nejen pro sebe, ale tak, aby naše práce zde v Americe vyvínila nové naděje a dala příklad, který by vzbudil novou sílu mezi našimi doma i jinde ve světě.

V minulosti jsme čerpali ideovou sílu ze staré vlasti s její vysoce vyspělou mravní a politickou filosofií. Dnes i v tomto ohledu musíme stát z velké míry na vlastních nohou a naopak musíme pomáhat staré vlasti, aby se tam udržovaly a rozvíjely kulturní a mravní hodnoty, které jsou ustavičně ničeny a podkopávány tlakem komunistické mašinerie společenské kontroly.”

Předseda politického výboru Dr. Frant. Schwarzenberg:

“ . . . V této souvislosti jsme se také zabývali otázkou četných návštěvníků z Československa, kteří ve stále vzrůstajícím počtu přijíždí do USA. At' jsou to jednotlivci či skupiny, přijíždějící sem v rámci kulturní či hospodářské výměny, jedno je jasno: je nutno všemožně se těmto návštěvníkům věnovat, seznamovat je se všemi tvářnostmi amerického života, americké svobody, amerického hospodářství, amerického školství a hlavně se způsobem, jak zde demokratickou formou překonáváme rozlišnost názorů a dospíváme k formulaci společné vůle za přísného respektování práv každého jednotlivce, každé skupiny i každé menšiny.

Jsme přesvědčeni, že takováto činnost přispěje významně k udržení víry v demokracii za železnou oponou a přesvědčivě podlomí účinnost komunistické propagandy.”

Předseda tiskového výboru Alois Šalomoun:

“ . . . zlomené charaktery, jak doma, tak zde nikdy nerepresentovaly a nikdy lid československý reprezentovat nebudou. Náš lid měl výtečné duchovní vůdce, kteří vedli národ za mnohem horších předpokladů a nadějí na úspěch. Většinou se nedočkali uskutečnění svých ideí, ale my víme, že byli na správné cestě, neboť národ se dočkal svobody, a oni se stali našimi vzory. Tak jak Hus, Komenský, Palacký a Masaryk navazovali jeden po druhém na lásku k pravdě, svobodě a národu, budeme i my pokračovat bez ohledu, zda se dočkáme vítězství dneska nebo za dvacet let.

Málo si uvědomujeme, že to, co se děje v komunistických zemích dnes, změny, které můžeme nazvat ústupky od programu, který prokázal, že komunismus je neuskutečnitelný a absurdní, že přežil sám sebe, samo o sobě dokazuje, že jsme byli na správné cestě, že jsme měli pravdu a že naše práce přinesla užitek.

Komunismus je dnes na odchodu, alespoň mezi kulturními národy, včetně národa československého. Dnes však jde o mnohem důležitější úkol, jak zachraňovat zlomené charaktery, jak je napravovat, lidi bez mravních zásad, bez morálky. Doma ve staré vlasti jsou lidé, kteří se o to pokouší. My musíme na ně navazovat, snažit se jim rozumět, podat pomocnou ruku, a někdy i popostrčit. Nebude to lehké a bez komplikací, ale cílem nám musí být zdravý, svobodný a hrdý československý národ.”

TRIBUNA, list Čsl. zahraničního ústavu v exilu. — Redakce: Postbus 8, Haren (Gr.) Holandsko. Administrace:

P. O. Box 934, Chicago 90, U. S. A.